

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Aagaard, Dalby, matrikel 10

Præstø amt, Fakse herred, Sønder Dalby sogn - kildeafskrift doneret af Arne Hansen, Hadsund

Ifølge matriklen i 1664 hørte gården under Turebyholm og Dalby kirke, fæsteren var

Peder Bunde, gårdens hartkorn angives til 4 td 3 sk

Ifølge Matriklen i 1680 hørte gården under Turebyholm og Dalby kirke, fæsteren var

Oluf Olufsen tilforn Peder Bunde,

gårdens hartkorn var angivet til 3 – 1 – 3 – 2.

Fæstere på gården og ejere

Peder Bunde før 1660 til 1667

Oluf Olufsen 1667 til 1686

Stephan Mouritsen 1691 til 1707

Peder Hansen Smed 1707 til 1724

Hans Pedersen 1724 til 1738

Laurids Ibsen 1738 til 1746

Frantz Nielsen 1746 til 1774

Jørgen Clausen 1774 til 1784

Lars Hansen 1784 til 1800

Enken Inger Christophersdatter 1800 til 1821

Christopher Larsen 1821 til 1853

Niels Christophersen 1853 til 1890

Christian Pedersen 1890 til 1902

Anders Jensen 1902 til 1922

Hans Pedersen 1922 til 1968

Willy Christiansen 1968 til 1983

Henrik Madsen 1983

Peder Bunde

Født 1602 død 1673

Fæster før 1660 til 1667

Peder fremgår af skattelisten i 1663 og 1664.

I 1662 nævnes Peder Bunde's Bodil som fadder, Peder Bunde nævnes ligeledes i 1667.

I 1673 døde Peder Andersen Bunde 71 år, som havde været til huse hos hans søn i mange år. (Niels Pedersen Bunde matrikel 9)

Oluf Olufsen

Født 1682 død 1686

Fæster 1667 til 1686

Oluf var søn af Oluf Lagesen på matrikel 6 i Kæderup.

Oluf fremgår af matriklen i 1680.

I 1679 får han døbt datteren Bodil og i 1681 Mette. Han nævnes kun enkelte gange som fadder.

Han nævnes i skattelisten i 1682 og i 1686 nævnes han som forarmed, med hustru og 2 heste.

Stephan Mouridsen

Født 1637 død 1707

Fæster 1691 til 1707

Stephan fremgår af skattelisten i 1692 og i 1699.

Han døde i 1707 70 år gammel.

Peder Hansen Smed

Født 1653 død 1726

Fæster 1707 til 1724

Matrikel 10 i Dalby Side 2 af 9

file://D:\a210 matrikel 10.html 30-07-2010

Peder Smed nævnes første gang som fadder i 1707, i perioden 1718 til 1722 nævnes han ofte som fadder.

I 1725 døde Peder Smeds hustru Dorthe Hansdatter 68 år. Peder døde i 1726.

Hans Pedersen

Født 1686 død 1738

Fæster 1724 til 1738

I 1724 blev Peder Smeds søn Hans Pedersen trolovet til en pige navnlig Sidsel Christensdatter begge af Dalby, som forlover Peder Smed i Dalby og Christen Olufsen i Babberup.

I 1729 blev Sidsel Christensdatter Hans Pedersens hustru begravet 33 1/2 år

I 1729 blev enkemand Hans Pedersen fra Dalby trolovet med Anna Povelsdatter, datter af Povel Pedersen Slagter i Dalby, som forlover Povel Pedersen Slagter og Lorentz Lorentzen Smed begge af Dalby.

Hans døde i 1738

Laurids Ibsen

Født 1707 død 1746

Fæster 1738 til 1746

I 1738 blev sal. Hans Pedersens enke Anna Povelsdatter trolovet med ungarl

Laurids Ibsen af Dalby.

Laurids og Anna fik sønnen Hans i 1741, Anna i 1743 og Jens i 1745.

Laurids døde i 1746, hvorefter enken endnu en gang giftede sig med efterfølgeren.

Franz Nielsen

Født 1725 død 1774

Fæster 1746 til 1774

Den 21. juni 1746 blev Franz Nielsen en ungarl fra Turebyholm trolovet med Anna Povelsdatter enke af Dalby, som forlover for fæstemanden Franz Olsen fra Terslev sogn og for fæstekvinden Laurs Pedersen Jyde her i Dalby.

Anna døde i 1757 51 år gammel.

Samme år giftede Franz sig med Inger Mortensdatter, datter af gårdfæster Morten Pedersen i Druestrup på matrikel 2.

Franz og Inger fik 6 børn i perioden 1758 til 1771.

Kilde: OE-1771

Mandens navn: Frands Nielsen Mandens erhverv: Fæstebonde

Mandens alder: 56 Mandens civilstand: Gift

Mandens nr. ægteskab: 2 Mand død (ja/nej): Nej

Hustru død (ja(nej): Nej Hustrus alder: 34

Hustrus civilstand: Gift Hustrus nr. ægteskab: 1

Sogn: Sønder Dalby Herred: Fakse

Amt: Præstø Stednavn: 1

Indtastningsnr.: C2372 Løbenr.: 8

Franz døde i 1774, hvorefter Inger giftede sig med efterfølgeren.

Jørgen Clausen

Født 1743 død 1794

Fæster 1774 til 1784

Den 3. juli 1774 troloves ungkarl Jørgen Clausen fra Dalby og enken Inger

Mortensdatter, som forlover Dyrlund fra Dalby kro og Jens Mortensen fra Frenderup.

Inger døde i 1786, og ved folketællingen i 1787 finder vi Jørgen Clausen som tjenestekarl på Dalby kro.

Jørgen døde i Borup i 1794

Lars Hansen

Født 1740 død 1800

Fæster 1784 til 1800

Hans kan være søn af Hans Larsen i Alkestrup i Sædder sogn, idet denne optræder som forlover ved trolovelsen i Tureby i 1774, hvor Lars troloves med

Inger Christophersdatter, datter af Christopher Christensen på gård nr. 3 i Høsten

Præstø, Fakse, Sønder Dalby, Dalbye Bye, , , FT-1787, C4349

Navn: Alder: Civilstand: Stilling i husstanden: Erhverv: Fødested:

Lars Hansen 47 Gift Hosbonde Bonde og Gaardmand

Inger Kristofersdatter 40 Gift Madmoder

Karen Larsdatter 13 Ugift Deres Datter

Kristen Kristofersen 38 Ugift Konens Broder

Ellen Kristofers 81 Enke Konens Moder

Hans Jensen 20 Ugift Tjenestekarl

Bodil ?? 61 Enke Tjenestekarl nyder Sognets Almisse

Majvang beretter:

Igennem tiderne holdt præsterne nøje øje med, hvad bønderne foretog sig i Dalby by - også på markerne. I 1791 var de to Dalby bønder Lars Hansen og Hans Sørensen indstævnet for Bregentved birk, fordi de havde vanhelliget søndagen. Af birkedommer A. G. Becks spørgsmål til de to bønder, fremgår det, at de den 3. juli imellem kl. 7 og 8 gik ved markernes gærder. Der var den dag sidste prædiken omtrent kl. 1, men ingen af dem var i kirke, fordi de sammen med de øvrige bymænd havde været samlet i byens håndtering, men de var dog gået hjem inden tjenesten begyndte, da de var trætte af deres forretning. Lars Hansen

forklarer - og det bevidnes af Hans Sørensen, at han, da bønderne var samlede, hentede tre potter brændevin på kroen i Dalby ad tre gange. Der blev før gudstjenesten drukket 2 1/2 pot af byens fire gårdmænd, undtagen tre a fire glas, som husets folk fik. Den sidste potte beholdt Lars Hansen selv. Byen havde den dag samlet græsgangspenge, og disse penge var delt mellem byens folk, så de hver fik en rigsdaler.

Under forhøret klarlægges det, at Lars Hansens hus just ikke var noget sædvanligt drikkested, men det er undertiden sket, at man har drukket en rå brændevin der, men dog aldrig under gudstjenesten. Det har vært en regel, at man har drukket hos den mand, i hvis hus man først er kommet ind, men der drikkes ikke hver søndag og heller ikke så længe, at de opbruger græsgangspengene, og der har aldrig fundet usømmeligheder sted.

Dommen falder på Bregentved birketing 18. juli 1791 og lyder på, at de to bønder hver for sig skal betale tre gange fire skilling til skolekassen iflg. de gældende love. Hvis de ikke kan betale bøden, skal de stå udi gabestokken på Dalby kirkegård hver i tre timer. Endvidere skal de betale politirettens omkostninger. Alt skal udredes og efterkommes trende solemærker efter domsslutningens lovlige forkyndelse.

Lars døde i 1800, hvorefter enken forsatte fæstet med broderen som bestyrer.

Inger Christophersdatter

Født 1749 død 1821

Fæster 1800 til 1821

Præstø, Fakse, Sønder Dalby, , Dalby by, 8, FT-1801, B6409

Navn: Alder: Civilstand: Stilling i husstanden: Erhverv: Fødested:

Inger Kristoffersdatter 52 Enke madmoder gårdkone

Kristoffer Larsen 12 Ugift hendes barn

Kristen Kristoffersen 50 Ugift konens broder

Niels Hansen 29 Ugift tjenestefolk

Kirsten Pedersdatter 16 Ugift tjenestefolk

I 1816 blev sønnen Christopher gift med Ellen Hansdatter, datter af Hans Olsen på matr. 3 i Viverup, som forlover ses Ulrik Hansen Smed i Dalby og Hans Olsen i Viverup.

Inger døde i 1821.

Christopher Larsen

Født 1789 død 1853

Fæster 1821 til 1853

Majvang beretter:

Natten mellem den 27. og 28. juni 1830 stod et hårdt tordenvejr over Dalby. Og enhver Dalby'er ved, at når tordenvejret først er kommet over Dalby, er der fare på færde. Hin nat nåede tordenvejret sit højdepunkt kl. 1 1/2 og slog da ned i Christopher Larsens gård, byens nederste gård imod åen. Christopher Larsen og hans hustru blev straks vækket og hjalp hinanden med ildens slukning. Christopher Larsen tog en lang stige, som stod i gården og kastede den op til taget, hvorefter han løb op på taget, men da han så at ilden allerede da havde grebet for meget om sig til, at han kunne slukke ilden, løb han over i kroen for at søge efter hjælp. Selvom ilden, da han vendte tilbage, havde grebet videre om sig end ved hans bortgang, krøb han dog op på taget og slog nogle spande vand på ilden, men hans bestræbelser for at slukke var frugtesløse, og han måtte begive sig ned.

Uheldigvis var vinden østlig den nat, og ilden sprang over i Dalby kro på den modsatte side af

Dalby gade. Dette berettes i Bregentved birks politiretsprotokol under et forhør den 1. juni 1830 af gmd. Christopher Larsens hustru og kromanden Anders Nielsen.

Men også kirkesanger P. Schousboe i Dalby skole afhøres og fortæller, at han lørdag nat, da klokken var omtrent 1 1/2, hørte et tordenskrald, og han så umiddelbart efter et stærkt lynlimt. Han frygtede derfor, at lynilden var slået ned endog i hans gård. Han skyndte sig derfor ud og erfarede straks, at ilden var udbrudt i Christopher Larsens gård og løb straks til brandstedet og hjalp til at redde og slukke. Endskønt de brandlidte mænd fik reddet størstedelen af deres ejendele, antager han dog, at deres tab kan antages at være 2 a 300 rigsdaler. Dog er Christopher Larsens tab større end kromandens.

Christopher Larsens gård blev genopbygget, men Dalby kro blev nedlagt. Og der blev bygget en gård på kroens jordlod.

Præstø, Fakse, Sønder Dalby, Dalby, En gaard, 9, FT-1834, B4647

Navn: Alder: Civilstand: Stilling i husstanden: Erhverv: Fødested:

Christopher Larsen 45 Gift Gaardmand og sognefoged

Ellen Hansdatter 41 Gift Hans kone

Lars Christophersen 16 Ugift Deres barn

Niels Christophersen 15 Ugift Deres barn

Maren Christophersdatter 14 Ugift Deres barn

Inger Marie Christophersdatter 11 Ugift Deres barn

Karen Sophie Christophersdatter 9 Ugift Deres barn

Jens Pedersen 25 Ugift Tjenestekarl

Ane Sophie Nielsdatter 25 Ugift Tienestepige

Sønnen Niels blev gift i 1846 med Ane Marie Hansdatter, datter af gårdmand Hans Nielsen i Rohde, Ane Marie døde året efter kun 27 år gammel.

Præstø, Fakse, Sønder Dalby, Dalby, en Gaard, 13, FT-1850, C6896

Navn: Alder: Civilstand: Stilling i husstanden: Erhverv: Fødested:

Christoffer Larsen 61 Enkemand Gaardmand, Huusfader Dalby Sogn, Præstø Amt

Niels Christoffersen 32 Enkemand Hans Børn Dalby Sogn, Præstø Amt

Inger Marie Christoffersen 26 Ugift Hans Børn Dalby Sogn, Præstø Amt

Ane Kirstine Christoffersen 16 Ugift Hans Børn Dalby Sogn, Præstø Amt

Niels Jacobsen 24 Ugift Tjenestefolk Dalby Sogn, Præstø Amt

Peder Zakariasen 16 Ugift Tjenestefolk Dalby Sogn, Præstø Amt

Hans Hansen 28 Ugift Tjenestefolk Tersløv Sogn, Præstø Amt

Karen Sofie Nielsen 4 Ugift Pleiedatter Dalby Sogn, Præstø Amt

I 1852 giftede sønnen Niels sig igen, nu med Ane Sofie Andersdatter, datter af gmd Anders Pedersen på matrikel 6 i Dalby.

Christopher døde i 1853, hvorefter sønnen Niels overtog gården.

Niels Christophersen

Født 1818 død 1897

Fæster 1853 til 1890

I forbindelse med Niels overtagelse findes der et fæstebrev under Jomfruens Egede dateret 24. oktober 1854, fæstebrevet omtales kun i registeret, så selve fæstebrevet kendes ikke, og dermed er det uvist om gårdens hartkorn ændres, men det er sandsynligt, idet både matrikel 9 og matrikel 10 overgår fra Bregentved til Jomfruens

Egede, og hartkornet ændres for matrikel 9, der er derfor formodentlig sket en jordfordeling mellem de 2 ejendomme.

I 1860 døde Ane Sofie Andersdatter, og samme år blev Niels gift med Inger Sophie Jacobsdatter, datter af gmd. Jacob Nielsen på matrikel 6 i Borup

Præstø, Fakse, Sønder Dalby, Dalby By, en Gaard, 10, FT-1880, C7080

Navn: Alder: Civilstand: Stilling i husstanden: Erhverv: Fødested:

Niels Kristoffersen 60 Gift Husfader, Gaardejer Dalby Sogn Præstø Amt

Inger Sofie Jakobsen 40 Gift hans Hustru Dalby Sogn Præstø Amt

Ellen Sofie Nielsen 18 Ugift deres Datter Dalby Sogn Præstø Amt

Søren Hansen 21 Ugift Tjenestefolk Dalby Sogn Præstø Amt

Lars Peter Jensen 12 Ugift Tjenestefolk Dalby Sogn Præstø Amt

Karen Marie Jensen 18 Ugift Tjenestefolk Thureby Sogn Præstø Amt

I 1883 blev datteren Ellen Sofie gift med Christian Pedersen, søn af husmand Peder Zachariassen på Borup Overdrev.

Præstø, Fakse, Sønder Dalby, Dalby, Gaard, 3-27, FT-1890, C7083

Navn: Alder: Civilstand: Stilling i husstanden: Erhverv: Fødested:

Niels Christoffersen 70 Gift Husfader Jordbruger Dalby Sogn, Præstø Amt

Inger Sofie Jakobsen 50 Gift Husmoder Dalby Sogn, Præstø Amt

Christian Pedersen 31 Gift Svigersøn Gaarbestyrer Dalby Sogn, Præstø Amt

Ellen Sofie Nielsen 28 Gift Gaardbestyrens Kone Dalby Sogn, Præstø Amt

Anna Marie Sofie Pedersen 5 Ugift Barn Dalby Sogn, Præstø Amt

Niels Peder Christensen 22 Ugift Tjenestetyende Karl Tureby Sogn Præstø Amt

Hans Christian Pedersen 15 Ugift Tjenestetyende Dreng Kjøbenhavn

Omkring 1890 går Niels på aftægt, og han døde i 1897

Christian Pedersen

Født 1859

Fæster/gårdejer 1890 til 1902

Ifølge Majvang havde Christian gården til 1902, hvor den blev købt af Anders Jensen fra Jenstrup.

Anders Jensen

Født 1854

Gårdejer 1902 til 1922

Anders kom fra Everdrup og var i 1890 handelsmand i Jenstrup:

Præstø, Fakse, Sønder Dalby, Jenstrup By, Hus, 7-5, FT-1890, C7083

Navn: Alder: Civilstand: Stilling i husstanden: Erhverv: Fødested:

Anders Jensen 35 Gift Husfader Handelsmand Everdrup Sogn Præstø Amt

Ane Sophie Nielsen 31 Gift Husmoder Husholdning Dalby Sogn, Præstø Amt

Ane Sofie Hansen 16 Ugift Tjenestetyende Tjenestepige Everdrup Sogn Præstø Amt

Agnes Johanne Sophie Jensen 4 Ugift Barn Dalby Sogn, Præstø Amt

Jens Peder Jensen 3 Ugift Barn Dalby Sogn, Præstø Amt

Engborg Marie Jensen 1 Ugift Barn Dalby Sogn, Præstø Amt

Ifølge Majvang overtog han gården i 1902

Præstø, Fakse, Sønder Dalby, Dalby, 10, 183, FT-1916, C4896

Navn: Alder: Civilstand: Stilling i husstanden: Erhverv: Fødested:

Anders Jensen 16/9 1854 Gift Husfader Gaardejer

Ane Sofie Jensen 15/7 1860 Gift Husmoder

Hans Pedersen 16/11 1884 Gift Svigersøn Landbrug

Agnes Sofie Jensen 28/9 1886 Ugift Barn Husligt Arbejde

Ingeborg Jensen 8/9 1888 Gift Barn

Holger Petersen 15/7 1911 Ugift Barn

Præstø, Fakse, Sønder Dalby, Dalby, 10, 47, FT-1921, C4897

Navn: Alder: Civilstand: Stilling i husstanden: Erhverv: Fødested:

Anders Jensen 16/9 1854 Gift Husfader Gaardejer Everdrup, Præstø

Sofie Jensen 15/7 1857 Gift Husmoder Dalby, Præstø

Hans Pedersen 15/11 1884 Gift Svigersøn Medhjælper Thureby, Præstø

Ingeborg Pedersen 8/9 1888 Gift Hustru Dalby, Præstø

Holger Pedersen 15/7 1911 Ugift Barn Dalby, Præstø

Jenny Pedersen 9/10 1917 Ugift Barn Dalby, Præstø

I 1922 blev gården overtaget af svigersønnen Hans Pedersen.

Hans Pedersen

Født 1884 død 1968

Gårdejer 1922 formentlig til 1968

Hans Pedersen var søn af husmand Jens Pedersen i Kæderup.

Hans blev gift i Sønder Dalby i 1911 med Anders Jensens datter Ingeborg.

Folketællingen i 1925 viser:

Hans Peder Pedersen født 15.11.1884 Gårdejer

Ingeborg Marie Pedersen født 8.9.1888 hustru

Holger Aksel Pedersen født 15.7.1911 barn

Jenny Sofie Pedersen født 9.10.1917 barn

Sofie Jensen født 15.7.1857 enke.

I 1958 blev datteren Jenny gift med Willy Christiansen, om Willy overtog gården på dette tidspunkt eller om han først overtog den ved Hans Pedersens død er uvist.

Willy Christiansen

Født 1924

Gårdejer 1968 til 1983

Willy Christiansen blev som nævnt gift med Jenny i 1958.

Samtidigt med at han drev gården, havde han forpagtet jorden fra nabogården matr. 6 Dalbygård.

Jenny døde i 1968, hvorefter han giftede sig med Grethe ?, der sammen med sin søster ejede matr. 6 Dalbygård.

Omkring 1978 blev gårdens jorde inddraget i "byzone", hvorefter der skete en udstykning af jorden.

Willy købte i stedet Grantoftegården i Olstrup.

Henrik Madsen

Født 1955

Gårdejer 1983

I 1983 købte Henrik Madsen gården af Willy Christiansen, jorden var på dette tidspunkt frasolgt.

Gårdens stuehus står som opført i 1790, spor af brændt bindingsværk vidner imidlertid om branden i 1830.